

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ПАТОЛОГІЇ ХРЕБТА
ТА СУГЛОБІВ ІМЕНІ ПРОФЕСОРА М.І. СИТЕНКА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»

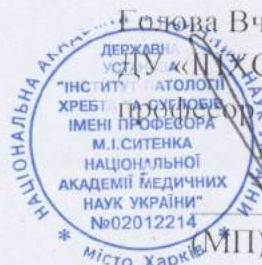
ПЛАН СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ
НА 2021-2025

Державної установи «Інститут патології хребта та суглобів
імені професора М.І. Ситенка Національної академії медичних наук України»

з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
у галузі знань 22 Охорона здоров'я
за спеціальністю 222 Медицина
спеціалізація - Травматологія та ортопедія

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
ДУ «ІПХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН»
Протокол №8 від 06.10.2021р.

Голова Вченої ради
ДУ «ІПХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН»
Микола КОРЖ

Харків 2021

Вступ

Державна установа «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України» - один із найстаріших науково-дослідних закладів України, заснований в 1907 році. До складу Національної Академії медичних наук Інститут увійшов в 2000 році згідно наказу НАМН України № 51 від 29 вересня 2000 р.

Протягом більш ніж сторічної історії свого існування Інститут неодноразово змінював назву, але завжди залишався на передовому рубежі науки і практики. Багаторічні глибокі наукові дослідження співробітників Інституту дозволили виділити та сформувати нові наукові напрямки в ортопедії та травматології, такі як ортопедична вертебродіагностика, ортопедична артрологія та онкологія і замісна реконструктивно-відновна кісткова хірургія.

Інститут пройшов Державну атестацію МОН України 29.05.2020 року, за результатами якої увійшов до класифікаційної групи наукових установ, які є провідними за певними напрямками проведення наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, впроваджень конкретних видів наукової, технічної продукції і виявляють активність щодо інтеграції у світовий науковий простір та європейський дослідницький простір з урахуванням національних інтересів України (наказ МОН України №817 від 17.06.2020 року). Також Інститут включено до Державного реєстру наукових установ , яким надається підтримка держави до 17.06.2023 року (наказ МОН України №1107 від 04.09.2020 року).

Інститут володіє потужною дослідницькою і клінічною базою, до складу Інституту входить 17 наукових підрозділів, 5 клінічних відділень. В Інституті уперше в Україні створений та успішно функціонує науково-експериментально-виробничо-лікувально-учбовий комплекс з травматології та ортопедії.

Клініка інституту має вищу акредитаційну категорії та підтвердила сертифікацію якості по міжнародному стандарту ISO з отриманням відповідного сертифікату. Функціонування клініки у єдиному комплексі з науковими підрозділами та лабораторіями створює потужну базу для проведення наукових досліджень і апробації науково обґрунтованих підходів щодо профілактики, діагностики, лікування та реабілітації. Маючи значний науковий та кадровий потенціал, клінічні підрозділи надають високоспеціалізовану (високотехнологічну) медичну допомогу населенню усіх регіонів України. Оснащення клінічних і лабораторних підрозділів інституту лікувально-діагностичним обладнанням дозволяє в повному обсязі виконувати обстеження та лікування хворих на світовому рівні. Щороку Інститут ім. проф. М.І. Ситенка надає консультативно-діагностичну і лікувальну допомогу в поліклінічних умовах понад 40 тисячам та і в стаціонарі - понад 3500 пацієнтів.

В системі охорони здоров'я України Інститут є головною науковою установою, що займається проблемами патології хребта та суглобів і виконує відповідну координаційну роботу щодо наукових досліджень та організаційних заходів в цій галузі.

Інститут здійснює курацію всіх областей України з проблем патології хребта, а також здійснює курацію 9 областей України з інших проблем ортопедії та травматології: Харківської, Дніпропетровської, Кіровоградської, Миколаївської, Полтавської, Запорізької, Одеської, Сумської та Херсонської областей.

Стратегія реформування та розвитку Державної установи «Інститут патології хребта та суглобів Національної академії медичних наук України» на період до 2025 року (далі – Стратегія), розроблена відповідно до програмних нормативно-правових актів, зокрема: Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020», схвалена Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5; Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 26 травня 2015 р. № 287; План законодавчого забезпечення реформ в Україні, схваленого постановою Верховної Ради України від 4 червня 2015 р. № 509-VIII; постанови Верховної Ради України від 21 квітня 2016 р. № 1338-VIII «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Про реформу охорони здоров'я в Україні» та від 12 липня 2017 р. № 2133-VIII «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Про стан та проблеми фінансування освіти і науки в Україні»; Концепція розвитку системи громадського здоров'я, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 р. № 1002-р.

У сучасних умовах трансформації українського суспільства й держави при визначенні Стратегії було враховано особливості та положення відповідних нормативно-правових актів, зокрема Пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки на період до 2020 року, визначених Законом України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 9 вересня 2010 р. № 2519-VI, законів України «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», «Про вищу освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1056 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2017-2021 роки» та від 1 серпня 2007 р. № 995 «Деякі питання реалізації Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій».

Місія: Державної установи «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка Національної академії медичних наук України» полягає в здійсненні науково-дослідної, освітньої, інноваційної діяльності та медичної практики, для задоволення потреб суспільства і країни, збереження здоров'я населення, покращення якості надання медичної допомоги, створення високоякісного інноваційного наукового продукту з подальшим впровадженням та підготовці кваліфікованих конкурентоспроможних наукових кадрів.

Згідно статуту Державної установи «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка Національної академії медичних наук України» діяльність здійснюється за трьома стратегічними напрямками:

1. Проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень з актуальних проблем медичної науки за профілем діяльності, з метою:

- Одержання нових наукових знань та їх використання для практичних цілей.
- Створення високоякісного інноваційного наукового продукту за результатами наукових досліджень (монографії, підручники, довідники, посібники, тощо).
- Розробки методичних документів з впровадження науково-дослідних розробок в практичну діяльність, як установ НАМН України, так і закладів охорони здоров'я іншого підпорядкування.
- Інтеграції інституту в світовий освітній та науковий медичний простір.

Планування наукової тематики виконується згідно Стратегії реформування та розвитку Національної академії медичних наук України та відповідно до основних напрямків діяльності НАМ України з урахуванням вимог та викликів сьогодення.

2. Освітня діяльність реалізується шляхом реалізації виконання освітньо-наукової програми (ОНП) в аспірантурі (Стандарт вищої освіти України, третій освітньо-науковий рівень, доктор філософії).

ОНП забезпечує підготовку конкурентоспроможних наукових кадрів, здатних реалізовувати нові перспективні наукові дослідження в галузі 22 "Охорони здоров'я", для забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях, на засадах поєднання освітньої, наукової, інноваційної діяльності та практики. Виконання ОНП передбачає проведення власного наукового дослідження відповідно до індивідуального плану роботи,

яке має теоретичне та практичне значення, наукову новизну, а також, виконання освітньої складової, здобуття низки загальних та фахових компетенцій: гарантує забезпечення здобувачам можливостей для самореалізації особистості, вміння вчитися, опрацьовувати інформацію, швидко опановувати нові технології, здатність до критичного мислення та креативного підходу до завдань.

Аспіранти мають можливість проводити наукові дослідження на базі інституту, яка забезпечена сучасним обладнанням для реалізації конкурентоспроможних наукових проектів. Вони також мають можливість впроваджувати результати своїх наукових досліджень.

3. Медико-соціальний. Провадження діяльності з медичної практики, надання високоспеціалізованої профільної лікувально- діагностичної допомоги населенню України на базі клінічних підрозділів.

SWOT-АНАЛІЗ

державної установи «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка Національної академії медичних наук України»

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>1. Інститут є визнаною в світі науковою установою, що переймається проблемами патології хребта та суглобів – пріоритетним напрямком розвинених країн</p> <p>2. Багаторічні глибокі наукові дослідження співробітників Інституту дозволили сформуванню вітчизняної школи ортопедії та травматології, вертеб্রології, ортопедичної артрології та онкології</p> <p>3. Суттєвий доробок і актуальні напрацювання як в окремих напрямках фундаментальних досліджень, так і в галузі створення новітніх технологій. Вагомий досвід концентрації</p>	<p>1. Відсутність замовлень держави для вітчизняних розробок з впровадженням в промисловість</p> <p>2. Низький рівень оновлення матеріально-технічної бази, швидке старіння парку приладів</p> <p>3. Наслідки недостатнього фінансування наукових досліджень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Відставання в рівні досліджень (порівняно зі світовим) в окремих наукових напрямках. - Недостатній рівень інноваційної активності, патентної діяльності, присутності на ринку сучасних технологій. - Низька активність установи у забезпеченні доступності своїх

міждисциплінарних зусиль при вирішенні складних комплексних проблем.

4. Наявність аспірантури, спеціалізованої вченої ради із захисту дисертаційних досліджень.

5. Значний кадровий потенціал науковців, які здатні якісно і кваліфіковано проводити навчання аспірантів.

6. Наявність сучасної матеріально - технічної бази з розвинутою інфраструктурою, що дозволяє проводити клінічні дослідження результатів наукових розробок.

7. Інститут на протязі тривалого часу плідно співпрацює з багатьма науковими установами НАН, НАМН України, лікувальними закладами МОЗ, учбовими закладами МОН України, тощо.

8. Тривалий досвід взаємодії і співпраці з вищими навчальними закладами при проведенні наукових досліджень та підготовці наукових кадрів, в тому числі аспірантів.

9. Адаптація освітніх програм до потреб ринку праці із залученням стейкхолдерів.

10. Застосування сучасних інтернет-платформ для надання освітніх послуг.

11. Організація та проведення наукових форумів, в тому числі використовуючи їх як освітній компонент.

наукових результатів для міжнародної наукової спільноти.

Низький рівень затрат на одного науковця, що знижує конкурентоспроможність та зумовлює:

– втрату перспективних наукових кадрів та продовження їх відпливу за кордон та в інші сфери діяльності.

<p>12. Наявність фахового наукового видання: журнал категорії Б, «Ортопедія, травматологія і протезування».</p>	
<p>13. Активне міжнародне співробітництво.</p>	
<p>14. Наявність клінічної бази, що дає можливість аспірантам здобувати компетенції.</p>	

Спроможності	Загрози
<p>1. Забезпечення діяльності інституту за системою менеджменту якості відповідно до рекомендацій стандартів ISO 9001:2015.</p>	<p>1. Недосконалість нормативно-правової бази, що створює чимало перешкод у впровадженні результатів НДР в практику.</p>
<p>2. Формування ефективної системи просування наукових розробок та інновацій в практичну охорону здоров'я. Вирішення питань конкурентоздатності, трансферу та комерціалізації інноваційних технологій.</p>	<p>2. Низька інноваційна активність з боку МОЗ, низький попит на результати наукових досліджень і розробок.</p>
<p>3. Подальший якісний розвиток журналу «Ортопедія, травматологія і протезування», включення журналу в міжнародні науково-метричні бази Scopus та Web of Science.</p>	<p>3. Відсутність зв'язку з фахівцями закладів охорони здоров'я приведе до зниження якості спеціалізованої допомоги на вторинному рівні та як наслідок погіршення результатів лікування хворих.</p>
<p>4. Підвищення якості підготовки наукових кадрів, розвиток наукового та інноваційного потенціалу.</p>	<p>4. Неконтрольоване використання протоколів лікування інших країн, без урахування економічної ситуації, та відповідно не в повному обсязі, негативно впливає на якість лікування.</p>
<p>5. Створення умов для забезпечення кожному пацієнту якісної спеціалізованої ортопедо-травматологічної допомоги на рівні світових стандартів.</p>	<p>5. Епідемія COVID-19, що впливає на всі види діяльності.</p>
<p>6. Більш широке впровадження</p>	

сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій в практику

7. Можливість виконання запропонованої Інститутом Державної цільової програми «Здоров'я хребта», яку планується виконувати із залученням профільних установ НАМН України та структур МОЗ

8. Проведення клініко-економічних досліджень, як найважливішої складової, сучасної системи управління якістю медичної допомоги.

9. Оновлення національних стандартів медичної допомоги, на основі балансу «витрати /ефективність», виходячи з реальної економічної ситуації в країні.

10. Активізація інноваційної діяльності з метою ефективного впровадження результатів наукових розробок.

11. Розробка та впровадження індикаторів якості надання медичної допомоги пацієнтам з захворюваннями кістково-м'язової системи та травмами.

12. Покращення якості ортопедо-травматологічної допомоги в Україні за рахунок підготовки аспірантів за фахом.

13. Розширення співпраці з вищими навчальними закладами з підготовки кадрів і здійснення спільних проектів.

<p>14. Розширення мережі партнерських закордонних закладів освіти на основі програми академічної мобільності.</p>	
---	--

Візія науково-освітньої програми по спеціалізації «травматологія та ортопедія», розробленої Державної установи «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка Національної академії медичних наук України» – конкурентоспроможна програма, яка завдяки поєднанню освітньої, наукової, інноваційної діяльності та практики, забезпечить підготовку фахового та науково-освітнього кадрового потенціалу за рахунок безперервного професійного й особистісного розвитку, орієнтована на найвищі досягнення та практики, інтегрована у світовий освітній та дослідницький простір, що регулярно оновлюється з урахуванням потреб суспільства.

Візія Державної установи «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка Національної академії медичних наук України»: головна наукова установа в системі охорони здоров'я України, що займається проблемами патології хребта та суглобів, виконує відповідну координаційну роботу щодо наукових досліджень та організаційних заходів в цій галузі і раціонально поєднує:

- науково-дослідну діяльність на рівні світових стандартів;
- освітню функцію з підготовки висококваліфікованих фахівців в галузі охорони здоров'я, здатних розв'язувати комплексні проблеми травматології та ортопедії, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність;
- медико-соціальну функцію: провідного лікувально-профілактичного закладу для хворих ортопедо-травматологічного профілю;
- науково-інноваційну діяльність;
- інтеграцію в міжнародний науково-освітній простір.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Виконання НДР, фундаментальних та прикладних, результатом яких є винаходи або розробка інноваційного продукту.

Основні напрямки наукової діяльності:

- теоретичні та експериментальні дослідження проблем діагностики та прогнозування перебігу захворювань, ушкоджень хребта і суглобів,
- розробка нових технологій лікування, в т.ч. хірургічних, профілактики ускладнень, розробка методик реабілітації пацієнтів на різних етапах лікування,
- вивчення і дослідження можливостей хірургічного лікування доброякісних і злоякісних пухлин хребта та кінцівок з акцентом на органозберігаючі операції,
- дослідження і розробка нових видів біоінертних імплантаційних матеріалів для пластики кісткових дефектів хребта,
- розвиток перспективних методів тканинної інженерії, що направлені на відновлення функцій опорно-рухового апарату, зокрема при пошкодженнях і захворюваннях хребта та суглобів,
- розробка нових та удосконалення існуючих методів профілактики, діагностики та лікування інвалідизуючих захворювань і пошкоджень хребта та суглобів у дітей.

Для покращення рівня наукових досліджень та підвищення їх конкурентоздатності :

1. Представити Міністерству охорони здоров'я України Державну цільову програму «Здоров'я хребта», залучити до її виконання профільні установи Національної академії медичних наук України.
2. Створити «Міжгалузевий науковий центр досліджень сполучної тканини» для виконання експериментально-клінічних розробок щодо вивчення регенерації кістки *in vivo* та *in vitro*; проведення доклінічних досліджень реакції організму на нові синтетичні та біологічні імплантаційні матеріали.
3. Посилення науково-експертної діяльності, розробка та впровадження системи експертизи перспективних і пріоритетних напрямків, оцінки якості та результативності наукових досліджень.
4. Підвищення якісного рівня наукових публікацій ,

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Приведення якості освітньої діяльності до міжнародних стандартів
- Забезпечення ефективного менеджменту освітнього процесу з метою створення усіх необхідних умов для отримання аспірантами якісної освіти та ведення ефективної наукової роботи.

- Оновлення існуючих та розробка нових інноваційних освітніх програм, конкурентоспроможних на ринку освітніх послуг із можливим залученням фахівців інших закладів, відповідно до Національної рамки кваліфікацій та їх узгодження з внутрішніми (здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники) і зовнішніми (випускники, працедавці) стейкхолдерами.
- Створення інформаційно-освітнього середовища інституту на основі активізації розроблення електронних навчальних, науково-методичних та інформаційно-довідкових web-ресурсів, активне їх використання в освітньому процесі, зокрема навчально-інформаційного порталу, відеопорталу, електронної бібліотеки, електронних наукових журналів, бібліотечного фонду.
- Розробка , навчально-методичного забезпечення навчальних програм в електронному вигляді. Використання нових інформаційно- комунікаційних технологій, оволодіння новими методами збору, опрацювання, синхронізації та поширення інформації у web-просторі.
- Залучення представників ЗВО –партнерів для вдосконалення методів навчання та забезпечення ефективної системи внутрішнього контролю якості.
- Розширення співпраці з вищими навчальними закладами з підготовки кадрів і здійснення спільних проектів.
- Реалізація академічної мобільності (міжнародної та внутрішньої).
- Планування поступового збільшення відсотка в навчальних програмах, присвячених розробці новітніх технологій клітинної терапії та 3D моделювання.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

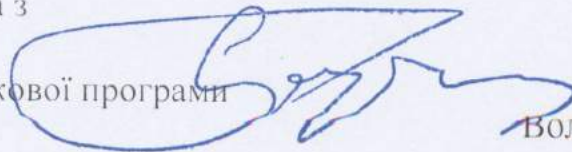
Головною метою є подальша інтеграція ДУ «ІПХС ім.проф.М.І.Ситенка НАМН України» до міжнародного науково-дослідницького простору.

Для цього необхідно:

- розширити співпрацю із закордонними науковими та медичними установами у сфері травматології і ортопедії;
- активізувати роботу по отриманню закордонних та національних грантів згідно з міжнародно визнаною Європейською системою фінансування; залученню науковців до грантової програми Європейської комісії «Горизонт 2020; продовжити формування та відправлення грантових заявок, роботу з офісом Еразмус+;

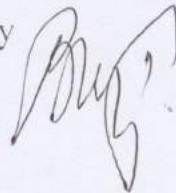
- щорічно організувати та проводити в Україні міжнародні симпозиуми «Малоінвазивна та інструментальна хірургія хребта» з залученням всесвітньо відомих фахівців в галузі вертебрології та нейрохірургії;
- організувати та проводити семінари за участю закордонних фахівців з актуальних проблем ортопедії та травматології, діагностики та лікування патології хребта і суглобів;
- сприяти стажуванню фахівців інституту в провідних закордонних клініках та участі у науково-практичних форумах за кордоном.

Заступник директора з
наукової роботи,
Гарант освітньо-наукової програми
професор

Володимир РАДЧЕНКО

Завідувач науково-організаційного відділу
професор

Володимир ТАНЬКУТ

Вик. АНДРОСЕНКОВА Вікторія